

Wat doen we straks met onze SNS-bank?

Het onderwerp van deze column kreeg ik in handen gedrukt. Letterlijk. Een tijdje geleden gaf een man me een A4'tje met de titel *Naar een nieuwe Staats Nuts Spaarbank*. De man bleek Harry Grosveld te heten. Hij pleit voor een maatschappelijke discussie over de toekomst van de bankensector en de rol van de generationaliseerde SNS. Hij draait inmiddels mee op Facebook en met @StaatsNSbank op Twitter. Dat Twitteraccount heeft ook de actuele versie van dat A4'tje.

Zijn idee laat zich lezen als terug naar de toekomst. Het ziet er in grote lijnen zo uit: de overheid moet als enig aandeelhouder SNS transformeren tot de Postbank van de 21ste eeuw. De Postbank werd in 1986 geformeerd door de samenvoeging van ambtelijke organisaties met recht-op-en-neer financiële diensten: sparen (Rijkspostspaarbank) en betalen (Postgiro). Hun staatsachtergrond vloeide voort uit de (toen in diskrediet geraakte paternalistische) opvatting dat gewone burgers, ondernemers in het midden- en kleinbedrijf en overheidsinstellingen gebaat zijn bij een sobere, stabiele bank waar hun geld veilig is.

In de voortrollende privatiserings- en liberaliseringgolven van dertig jaar geleden verkocht de overheid de Postbank aan de NMB, die fuseerde met verzekeraar Nationale-Nederlanden tot ING. Van de eerdere ambitie van bijvoorbeeld de Partij van de Arbeid dat de Postbank de concurrentie in het bankwezen moest

Vanaf dag X wordt geen enkele bank meer gered

oppoken is niets meer vernomen.

In het 'plan Grosveld' wordt de SNS een moderne Postbank: sparen, kredieten, woninghypotheken – en verder geen fratsen. Maar hij voegt iets extra's toe: weg met de systeembanken. De minister van Financiën kondigt aan dat vanaf dag X geen enkele bank meer gered zal worden.

De consequenties zullen verstrekkend zijn. Particuliere banken zullen zich moeten heroriënteren op hogere kapitaalbuffers in plaats van hogere rendementen. Klanten zullen zich afvragen: waar is mijn geld veilig? Om hen te helpen kiezen moeten banken aan het publiek frequenter duidelijk maken hoe sterk hun financiële positie is. Dat kan door de maandelijkse rapportage over hun vermogenspositie aan toezichthouder De Nederlandse Bank, die nu geheim is, gewoon openbaar te maken.

Het lijkt me zinvol dat er een spaargeldgarantiestelsel blijft, dat wel stapsgewijs wordt versoerd tot de bedragen van vóór de kredietcrisis: 40.000 euro per persoon per bank, waarbij de klant op de laatste 20.000 euro een eigen risico heeft van 10 procent.

Natuurlijk zijn er vragen te over. Zal de Europese Commissie dit akkoorderen? Ja, waarom niet? Als de nieuwe Staats Nuts Spaarbank geen prijsbreker op de markt zal zijn. Zullen de particuliere banken hun kredieten niet in hoger tempo krimpen dan de nieuwe Nutsspaarbank zelf zal uitbreiden? Zal die nieuwe staatsbank, als zij een succes is, niet zelf te groot zijn om bankroet te gaan? Wat moet de baas van die bank verdienen? Zullen politici in de verleiding komen om financiële industriepolitiek te bedrijven, zoals extra kredieten geven voor extra groei die vervolgens in extra stroppen eindigen?

Financiële experimenten zijn nooit geliefd bij de politieke en monetaire autoriteiten, maar het systeem zoals het was, bleek de afgelopen jaren rampzalig. Nieuwe avonturen tegemoet.